

Izhaja vsak petek dopoldne. Izdaja konsorcijski
Malega lista. Naslov: Mali list, Trieste, ca-
sella centro 37. — Urad: via Imbriani 9-III.

Odgovorni urednik: dr. L. BERČE.

POSAMEZNA ŠTEV. 25 STOTINK.

NAROČNINA za celo leto 10 L., pol leta 5
L., četrt leta 3 L. — IZVEN ITALIJE
celo leto 24 L., pol leta 12 L., četrt leta 6 L.

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

CENA OGLASOV IN OBJAV

Za 1 cm višine v 1 stolpcu 4 L.

Pri 5 kratni objavi 20% popusta, pri 10 kratni
objavi 30%, pri 25 kratni objavi (pol leta)
40%, pri 52 kratni objavi (celo leto) 50%
popusta.

ASI: 30 stotink vsake beseda
LJUBLJANA ()

Mali koledar.

Petek, 7. januarja 1927.: Lucijan. — So-
bota, 8.: Severin; Adela. — Nedelja, 9.:
Sv. družina. — Ponedeljek, 10.: Agaton;
Kundislav. — Torek, 11.: Higin; Silvij.
— Sreda, 12.: Ernest; Arkadij; Alfred. —
Četrtek, 13.: Hilarij (Veselko). — Petek,
14.: Veronika; Bogomir.

MALE NOVICE

† Josip Fon.

Dne 23. decembra 1926. je umrl v Ma-
riboru dvorni svetnik Josip Fon, pod-
predsednik sodotnega višjega sodišča.
Bil je Primorec, doma iz Volč na Tol-
minkem. V dobi pred vojno je bil sodni
svetnik v Gorici. Udeleževal se je tudi
političnega dela v vrstah Slovenske ljud-
ske stranke in bil izvoljen za deželnega
in državnega poslanca. Med vojno je bil
sodnik pri vojaškem sodišču. Ko se je
parlament na Dunaju spet odprl, je tu-
di Fon podpisal zgodovinsko majniško
deklaracijo. Ko se je ustanovila Jugosla-
vija, je bil nekaj časa poverjenik za
pravosodje pri slovenski vladi v Ljublja-
ni. Pozneje se je umaknil s političnega
torišča. Dočakal je 60 let. N. v. m. p.!

Slovenski železničarji

nahajajoči se v genovskem predmestju
pošiljamo sorodnikom, prijateljem, znan-
cem in čitateljem Malega lista obilo le-
pih pozdravov ter želimo obenem vsem
srečno novo leto. Blažina Alojzij, Gabro-
vec pri Proseku; Bože Anton, Lokev pri
Divachi; Filipčič Stefan, Zgornja Greta;
Nadenič Matevž, Vodnjan.

Leto revolucije.

Snoparska revolucija se je izvršila 1.
1922., ko je Mussolini prevzel vlado. Od
takrat se šteje nova doba zgodovine. Na
vseh uradnih državnih spisih bo poleg
leta po Kristusovem rojstvu (1927.) do-
stavljeno tudi leto fašizma v rimskih šte-
vilkah (V.).

Huda zima.

Hrvaška Sibirija — Lika — je imela
po Božiču pravo sibirsko zimo. Pritisnil
je strašen mraz, burja je žvižgala in
sneg naletaval. Nastali so veliki zameti.
Ljudje niso mogli iz hiš. Pa se tudi niso
upali, kajti na planem so se podili okrog
volce, ki so pridli z Velebita. Železniška
zveza Hrvaškega z Dalmacijo je bila pre-
kinjena. En vlak je običal nekje na pro-
stem v zametu.

«Slavenska banka».

Poročali smo že, da je propadla. Za-
stopniki upnikov so vse pregledali in do-
gnali, da je izgubljena vsa delniška glav-
nica (100 milijonov dinarjev), vsa rezerva
(14 milijonov Din.) in da bo vrhu te-
ga manjkalo še 63 milijonov. Upniki bo-
do prejeli komaj polovico svojega, če ne
bodo dolžniki iz svojih žepov kaj dolo-
žili. Tako so Žerjavovi demokratije po-
gnali v zrak 178 milijonov ponajveč slo-
venskega denarja. Taki so «edino pravi
narodnjaki», ki vsaki drugi stranki odre-
kajo poštene namene.

Uboge volitve!

V Ljubljani so bile lanske leto volitve
trgovcev in obrtnikov za stanovsko zbor-
nico. Zmagali so Žerjavovi samostojni
demokratije. Sedaj pa je trgovinski mini-
ster Krajač tako izvoljeno zbornico raz-
pustil, češ da so gospodje demokratije
pri volitvah na debelo sleparili s sred-
stvi, «ki so ne samo po zakonu prepove-
dana, nego tudi kaznjiva». Minister je
postavil za komisarja zbornice Ivana Je-
lačina, ki uživa splošen ugled med tr-
govskim svetom, ter Ivana Ogrina, ki
je pristaš Slov. ljudske stranke. Demo-
krateški edinjakarji so torej dobili po-
per iz Beograda.

Organizirano požiganje

Vsa Gorenjska straži noč in dan.

«Na Gorenjskem je fletno», poje stara
narodna pesem. Toda nekaj časa sem ni
po nekaterih delih Gorenjskega prav nič
prijetno. Skoro ni noči, da ne bi je izne-
nada razsvetlil blesk požara. Zdaj gori
v ti vasi, zdaj v oni; zdaj pri tem go-
spodarju, kmalu potem pri drugem. Včasih
ogonj uniči vse, včasih ga zatro še
pravočasno, včasih odstrane podtaknje-
no netivo — mirne noči pa nimajo več
nobene. Po vseh vaseh so organizirane
straže, skoraj vsaka hiša na samem ima
čuvalja. Tudi orožništvo skrbno pazi. A
doslej niso mogli ustaviti tega peklen-
skega dela.

ŠE VEDNO GORI.

V zadnjem času je gorelo na Jesenicah,
v Koritnem pri Bledu, v Senčurju, v Pre-
dcsljah. V št. Vidu je gorelo dve noči
zaporedoma. Zadnjič je začelo goreti na
Blejski Dobravi v Pikonovem skednju.
Straže so ogonj takoj zapazile ter ga za-
dušile, sicer bi utegnila pogoreti vsa vas
s cerkvijo vred.

GROZNE POSLEDICE.

Zadnji požar na Dobravi kot rečeno
ni naredil velike gnotne škode, a žali-
bog je imel druge bolj grozne posledice.
Pri tisti hiši je bival domači sin Fran
Pikon, 35 let star, delavec v tovarni na
Dobravi. Razburjenje in strah ob izbru-
hu požara sta dala povod, da se je možu
omračil um. Drugi dan je začel besneti
in nikogar ni pustil blizu. Sedel ali le-
žal je v zapečku in v roki držal nabasan
samokres. Proti večeru pa se je pomiril
in z bratom popolnoma mirno govoril.
Iz previdnosti so iz sobe odstranili vse,
s čemer bi mogel škodovati sebi ali dru-
gim. Ob 9. uri zvečer pa je bil po telefonu
poklican tovarniški zdravnik naj nemu-
doma pride na Dobravo, ker je Pikon za-
klal svojega otroka, nato pa samega se-
be. Toda že čez četrt ure nato je sledilo
drugo poročilo, da ni potreba hoditi, ker
sta že oba mrtva. V sobi na polici je
namreč ležala britev in po to je Pikon
bliskoma skočil ter prerezal svojemu

dveletnemu otroku vrat, nato pa še sa-
memu sebi. Otrok je bil takoj mrtev, on
sam pa je podlegel šele čez nekaj časa
strašni rani, ki si jo je prizadejal. Pikon
je bil tekom vojne v avstrijski mornarici
in je zaslovel med mornarji vsled
vztrajnega plavanja pri potopu «Zente»,
ko je okoli šest ur plaval proti črnogor-
ski obali, kjer je bil potem tudi dalje ča-
sa v ujetništvu. Revez je zapustil ženo
in dva otroka.

KDO POŽIGA?

Od ust do ust gre vprašanje po Gorenj-
skem: kdo opravlja to satansko delo in
čemu? Ljudstvo je razburjeno in sumlji-
vo gleda vsakega neznanega človeka. Ce-
lo turiste so že svarili, naj ne hodijo po-
noči po vaseh, da se jim ne pripeti kaj
neprijetnega. Tudi svetujejo vsakemu,
naj ima pri sebi kako listino, da se bo
mogel izkazati, če ga orožniki poprašajo.

Vse kaže, da požigalec ni en sam, am-
pak družba zavrnencev. Kakšen namen i-
majo pred očmi? Ali morda golo mašče-
vanje in znašanje nad kmetičimi posest-
niki? Zakaj kar navprek po celi deželi?
Drugi menijo, da so požigalci morda na-
jeti od kdo ve katere zavarovalne banke,
katere hoče nagnati kmete, da bi se za-
varovali, ali pa hoče oškodovati konku-
renčno banko, pri kateri so že zavarova-
ni, in katera mora naenkrat izplačati
čezmerno veliko svoto, tako da bi utegni-
la priti v zadrego in morda propasti.
Spet drugi ugibljejo, da bodo tu zadaj
politični nameni; da hoče kak zunanje-
ali notranjepolitični nasprotnik širiti na
tak umeten način med narodom nezado-
voljnost in obup. Požigalci bi utegnili bi-
ti ljudje anarhističnih nazorov. Slednjič
so taki, ki mislijo, da so požigalci mo-
ralno perversni izgubljeni, od nečistosti
in alkohola razdejane reve, ki iščejo v
nočnem požaru svojo zabavo, kakor ne-
keč cesar Neron. Naj bo karkoli, prav bi
bilo, da bi oblast prišla tem hudobam
do živga in rešila prebivalstvo skrbi in
strahu.

Lov na vlomilca.

Po naših krajih je razsajal hud bara-
bež. France Klemen. Bil je pa neke vrste
dvoživka, zakaj rad je v svojem poklicu
menjal državo. Tudi na Kranjskem so
ga poznali in se ga bali. Na zimo je za-
čel «delati» po ljubljanski okolici. Tam
ga je konečno sreča zapustila. Po raznih
posrečenih »operacijah» je obiskal Vna-
nje Gorice, kjer sta zjutraj ob eni dva
kmečka fanta zapazila, da je skočil sko-
zi okno v hišo trgovca Erbeznika. Ko
sta fanta začela klicati gospodarja, je
Klemen hitro vzel 600 Din ter pobegnil.
Nato je še isto noč odprl vrata gostilne
Andreja Dolinarja v Notranjih Goricah,
kjer se je najedel in vzel 500 Din. Potem
je šel še v gostilno Ivana Mraka, kjer
pa je bil po pastirju in psu prepoden.
Orožniki, možje in fantje so ga zasledo-
vali, a je čisto izginil. Še isti večer se
je pojavil zopet v Logu pri Brezovici,
kjer pa so ga zapazili. Bežal je proti
Vrhniku. Al. Toni in Ivan Lenarčič pa
za njim na kolesih. Pri Stari Šrangr
pred Vrhniko sta ga dohitela. Mož je za-
vil v travnik, Toni pa ga je dohitel, ga
vrgel na tla in razvil se je hud boj, v
katerem je Toniju pomagal tudi Lenar-
čič. Prihiteli so tudi ljudje ter vlomilca
zvezali. Nato so došli orožniki, ki so ga
«vzeli za svojega».

Kralj za državno posojilo.

Kralj Viktor Emanuel je podpisal za
državno posojilo 1 milijon lir.

Zaplemba.

Prva letošnja številka «Pučkega Pri-
jatelja» je bila zaplenjena radi celotne
vsebine.

Anglež tirja.

Vsled dolgotrajnega premogarskega
štrajka, ki se je šele na zimo končal, je
Anglija trpela veliko škodo tudi na dav-
kih. Zato je začela kašljati okoli dol-
žnikov. Tudi Jugoslavijo je opomnila, naj
pripravi denar. Jugoslavija dolguje An-
gliji 25 milijonov funtov (to bo okroglo
700 milijonov dinarjev). Francozi so dol-
žni seveda mnogo več, toda jim «škodi v
ušesih», ne slišijo tirjalca.

Norveški tihotapci.

Par dni pred Božičem je prispela v
Dröbsk na Norveškem ladja «Viola»,
katere vozi kontraband-špirit. Deset ca-
rinarjev je šlo takoj na krov delat pre-
iskavo. Naenkrat se je «Viola» začela su-
kati in zbežala nazaj na morje. Ko je
prihitela carinska križarica v Dröbsk, da
bi čuvala carinarje, so bili ti že kdo ve
kje. Najbrž so jih tihotapci na samotnem
kraju izločili ter jim dali na pot zelenko
žganja. Podobne šale so si že večkrat
dovolili.

MIHEC: Vsem srečnim se dobro godi;
kdor pravi drugače, se laže.
JAKEC: Najbolje pa tisti živi,
ki to govori, kar mu kaže.

Nova ekscelenca.

Glavni tajnik fašistovske stranke za
celo državo se bo nazival odslej «ekscel-
lenca» kakor ministri.

Kanoniki na Reki.

Reški škof mons. Šajn je imenoval za
svojo stolno cerkev prve kanonike. Ti so
gospodje: Raimondi, Rossini, Balas, Pod-
boj, Fraschetto, Nani. Vsi se prištevajo
k italijanski narodnosti.

Olajšanje za naročnike.

Marsikdo bi se rad naročil na Goriško
Stražo, ki izhaja 2 krat na teden ter sta-
ne 15 L. letno, na Gospodarski list, ki
stane 12 L., na Naš Čolnič, ki stane 10 L.,
na Jaslice, ki stanejo 6 L. Pa kje bo pla-
čal? Uprava Malega lista sprejema na-
ročnino na vse imenovane časopise.

OPOMBE

Razložna beseda. V «Škofjskem listu»
škofije Trier na Nemškem je izšla cer-
kvena odredba glede naročanja neka-
toliških in protikotoliških časopisov.
Odredba pravi med drugimi: «Boj Cer-
kvi sovražnih časopisov se vsako leto
množi. Pod plaščem strokovnega tiska
za poedine stanove prihaja veliko nevar-
nih časopisov v katoliške družine, v ka-
terih povzročajo mnogo zla. Mesta in va-
si se preplavljajo z ilustriranimi časopi-
si, ki so polni neprimernih slik in pod-
lega berila. V tem slučaju je za katoli-
čana neodložljiva dolžnost, da odločno
odkloni vse nekrščanske časopise in pu-
sti samo katoliškim dohod v družinsko
svetišče».

Jud cvili. «Piccolo» je objavil članek po
fašistovskem «Impero», članek, v kate-
rem neki razuzdanci javkajo, da hoče
državna oblast zatreti vse veselje in vsa-
ko zabavo onemogočiti. Javkajo zato, ker
ta ali oni državni oblastnik včasih malo
na prste stopi kakim botegerjam javne
nesramnosti. Mi smo dozda opazali, da
oblastniki v ti reči preveč dopuščajo,
toda «Piccolo» nas poučuje, da je v ne-
varnosti že umetnost, italijanska civili-
zacija in radost življenja. Boji se že, da
ne bi fašistovska Italija postala franči-
škanski samostan. V nevarnosti pa je le
judovska botega. Zato cvili svet mož z
lesnega trga — mar je njemu civilizaci-
ja! Da se njegov članek bolj nedolžen
vidi, razlaga neko učeno razliko med
«moralnostjo» in «moralizmom». Brati je
treba tako: vse «Piccolove» svinjarije so
«moralnost», vse to je lepo in nedolžno;
kdor pa njegovo botego preganja in tju-
dem oči odpira, tisti greši z «moralizmom»
in to je greh, za katerega ni odveze na
lesnem trgu. Mi seveda ne pojdmo tja
k spovedi. Želimo le, da bi oblast surogo
izvajala zakon o javni nramnosti, na-
gari če vsi ljudje pri tem pridejo na bera-
ško palico.

Judje in časopisje

Že iz tega, da so judje v posesti skorajda vsega svetovnega kapitala, sledi, da morajo imeti silen vpliv na časopisje. In res! Statistika nam pove, da je časopisje bolj in bolj v rokah judov, marsikje je postalo že popolnoma judovski monopol.

V rokah judov so vse velike telegrafične pisarne, v katerih se odločuje, katere vesti in v kakšni obliki naj se objavijo. V rokah judov so vsi veliki korespondenčni uradi, to je pisarne, ki zalagajo časopise s članki. V rokah judov so vsi veliki inšerativni instituti, to je pisarne, v katerih zbirajo in oddajajo posameznim časopisom inserate. V rokah judov so vsi znatnejši podeželski strokovni listi. Pa tudi tam, kjer listi niso izključno v rokah judov, imajo judje veliko besedo zraven, četudi pod okriljem imen, ki ne razodevajo ravno judov. Poglejmo pa še podrobneje:

Na Nemškem je samo v Berlinu tri četrtni časopisja izrazito judovskega mišljenja, mnogo ostalih časopisov pa ima judovske sorednike. Pri Wolfovem biroju, ki je za Nemčijo v prvi vrsti merodajen, so vodja in glavni delničarji pristni judje. Nemški korespondenčni uradi so do dve tretjini judovski. Literarni, umetniški, gledališki pa tudi zabavni listi so

v Nemčiji po večini judovski. Skratka, dve tretjini če ne tri četrtine vsega tiska v Nemčiji imajo Judje v svoji oblasti.

Za Avstrijo je pisal Edvard pl. Hartmann že pred 35 leti, da so judje na tem, da skoraj monopolizirajo ves tisk. — Na Ogrskem je bilo leta 1900, sledeče stanje: Od približno 1000 ogrskih časopisov je bilo 100 katoliških, 25 protestantskih, 40 drugih narodnosti, ostalih 800 izključno judovskih. Podobno je izjavil za l. 1919, baron dr. Versey: «Naše ogrsko časopisje je po večini judovsko».

Isto je na Francoskem. Že leta 1914. je spregovoril Henri Rochefort za Pariz tako pomembne besede: «Poglejte časopisje; saj ni več francoskega časnika, vse je v rokah judov». Leta 1910. je pisal Francoz Folonne: «Judje so lahko- vernost Francozov izborna izrabili; čez noč so razširili judje svoje knjige, časopise, podobe, kabaretne govornike in si tako ustvarili nasledstvo. Francoz sam, ker vse tako rad posnema, je tudi jud postal». Dognano je, da je samo v Parizu devet desetink urednikov judovskega pokolenja.

Tudi v angleškem časopisju imajo judje vodilno vlogo. Tako je gotovo, da ima pri največjem dopisnem uradu: Northcliffe, jud Rothschild največ akcij. Prav tako tudi pri Reuter-biroju.

Nič bolje ni tudi v Italiji, v Severni Ameriki in drugod. Jud komandira svet s časopisjem v roki.

Mehikanski dogodki

Tudi mehikanski učitelji vztrajajo.

Kakor povsod so tudi v Mehiki sodbodimiselcem poleg duhovnikov posebno na poti — katoliški učitelji. V manjšem okraju, ki šteje 400 učiteljev javnih šol, je vlada zahtevala, da podpišejo vsi okrožnico, s katero izjavljajo, da bodo širili med mladino herzerske nauke, sicer bodo iz službe odpušteni. Od 400 vzgojiteljev mladine je podpisalo reverz le 25, vsi drugi so raje zapustili učiteljski stan, kakor da bi vzgajali mladino v brezverskem duhu. — Taki so pravi ljudski učitelji!

Neustrašena katoličanka.

Kako podivjani so mehikanski brezverci, nam dokazuje sledeči resnični dogodek. Zadnji dan, ko se je v mehikanskih cerkvah še opravljala služba božja, prišel je v katedralo Srca Jezusovega tudi neki framazonski državni poslanec s svojim tovarišem. Prinesel je s seboj dolgo vrvo, s katero je hotel zadrniti med svetim opravilom kip srca Jezusovega ter ga tako nenadoma vreči raz oltar. V trenutku, ko je vrgel vrvo, da izvrši svoj zlobni namen, izrgala je neka ženska raz svojo nogo čevljev in udarila s peto čevlja brezvestneža z vso silo po obrazu. Ljudstvo se je navalilo nanj in bi ga bilo linčalo, da ga ni rešila policija. Bogoskrunitelj od herzerskih oblasti si seveda ni bil prav nič kaznovan, toda oko njegovo je še dolgo čutilo odločno dejanje zavedne in neustrašene katoličanke.

Verska zavednost mehikanskega trgovca.

Jožef Farfan, 70-letni katoliški trgovec v Pueblo je razstavil v svojem izložbenem oknu sliko z napisom «Slava Kristusu Kralju!» Framazonska «general» Amaya in Sanches sta opazila napis in sta zahtevala, da ga trgovec odstrani. Ko je trgovec to odklonil, češ, da je v svojem lokalu sam gospodar, je potegnil general revolver in prebil Farfanu, da ga bo ustrelil. Trgovec je zgrabil za kozarec in ga je v silobranu vrgel generalu v obraz. Ta je sprožil samokres in ranil trgovca. Došli vojaki so odpeljali Farfana v zapor in ga še tisto noč ustrelili. Katoličani so našli drugi dan na oddaljenem polju trgovčeve truplo, prelučnjano od številnih krogel in popolnoma polomljeno in zmečkano. Strašna, a vendar kako lepa mučeniška smrt trgovca, ki je bil z vernim ljudstvom, dajajočim mu vsakdanji kruh — enega duha in enega srca.

Prosvetnim društvom!

(Piše poslanec Besednjak).

Ko je izšel zakon o javnih manifestacijah, je nastala bojazen, da bo veljal tudi za naše društveno prireditve. Obrnil sem se zato na ministrskega predsednika Mussolinija in on mi je rekel, da se zakon ne bo uporabljal za naša društva. Kljub temu pa je videmska prefektura izvrševala v polni meri zakon in zahtevala od naših prosvetnih organizacij, da morajo vložiti za vsako vaško veselico en mesec prej prošnjo na prefekturo, kjer se je zbiral enkrat na mesec k seji poseben odbor in odločil, ali se ima prireditve dovoliti. Ta vladni odbor, v katerem sede prefekt, tajnik fašistovske stranke, zastopnik vojaštva, šolski skrbnik itd., je zelo počasna in nerodna mašina, ki nam je na mah ubila društveno življenje na deželi. Odkar je izšel zakon, so v naših vaseh in trgih društvene prireditve domala prenehale.

Tik pred božičnimi prazniki sem se obrnil zato na podministra v notranjem ministrstvu grofa Suarda, ki je zakon o javnih manifestacijah sam sestavil, in ga opozoril, da se zakon pri nas po krivem uporablja za naše društvene prireditve. Strinjal se je, da taka praksa ne odgovarja ne črki, ne duhu in ne namenu za-

kona ter mi obljubil, da pošlje prefektom naših pokrajin v kratkem okrožnico, kjer jim bo izrecno naročil, ne uporabljajo zakona o javnih manifestacijah za prireditve naših prosvetnih društev. Naše prireditve padajo torej izključno pod določila zakona o javni varnosti. (Legge di Pubblica Sicurezza).

Socialni vestnik

Brezposelnost in naši delavci na Francoskem. Na Francoskem se je pričela oglašati brezposelnost; veliko delavcev je že brez dela. Delavske organizacije, ki jih podpirajo levičarske stranke, so se pričele gibati in sedanja vlada, ki jo vodi konservativni Poincaré (Poenkaré), ima že velike sitnosti radi tega vprašanja. Poincaré je do sedaj vedno trdil, da industrijske krize sploh ni, zdaj pa priznava, da bo treba nekaj storiti za delavstvo, ki mu grozi brezposelnost. Da se je pričela tudi na bogatem Francoskem oglašati gospodarska kriza, ni nič čudnega. Poincaré je pričel izvajati strogo politiko varčevanja v državni upravi in odpuščati uradnike, ki so bili odveč. Da bi dvignil vrednost franka, je ustavil kredite industriji, ki je do sedaj živela ravno od kreditov. Frank se je tudi močno povzpela; saj si še pred kratkim dobil 100 frankov za 65 lir, danes pa moraš plačati 88 lir za 100 frankov. Ker je za tujca, ki pride semkaj kupovat na Francosko s svojim denarjem blago bolj drago, ga ne kupi več toliko; naravno je, da francoska obrt, ki ne more več razpečati blaga, nima več toliko dela in da je tako prisiljena odpuščati delavce. Vlada se je pričela brigati za vprašanje, kako naj tem delavcem pomaga. Delavcem, ki so doma na Francoskem in so torej francoski državljani, bo vlada dala podpore; nekaj bodo dali morda tudi gospodarji. Ni pa še gotovo, kaj se bo zgodilo z onimi delavci, ki niso Francozi in ki zgubijo delo. K tem spadajo tudi naši delavci na Francoskem. Sedaj se vlada in gospodarji nekaj pogajajo. Vlada pač ne bi rada dajala podpore tujim državljanom.

Ponočno delo pekov. V Milanu se časopisje toži, da je kruh tudi radi tega slab, ker je premalo časa v peči. Peči se zakurijo ob 4. uri zjutraj, kruh pa mora biti pečen že ob 6.30. Tajnik Zadržne zveze v Milanu je predlagal vladi, naj zakon tako izpremeni, da morajo priti peki na delo že ob 2. uri zjutraj. Po našem bi to pomenilo za delavstvo korak nazaj. Najboljše bi bilo, da bi tudi peki delali po dnevi. Lansko leto se je to doseglo na Francoskem. Bilo je veliko krika, da ne bo kruh svež itd., a nazadnje so peki zmagali. No, radi tega ne bodo Francozi lačni. Sicer pa ni treba študirati za zdravnika, če hočeš vedeti, da je gorak kruh škodljiv za želodec.

Kmečko tajništvo.

R. M. Volčji grad. Posredovali smo na finančni intendanci. Odškodnina za št. L. ni še končno veljavno likvidirana. Vsi akti se zopet nahajajo v likvidaciji pod št. 110950, 135950 in 175014 in sicer od 27. XII. Torej zaenkrat ni še treba reklamacije.

F. B. Dornberg. Treba napraviti rekurz proti likvidaciji.

V. A. Dornberg. Konkordat za škodo na zemljiščih je intendantica spravila pod rekvizicije. Treba torej veliko potrpljenja.

Ž. I. Postojna. Vam smo odgovorili v pismu.

Petaros I. Boršt. Javite se čimprej pri nas.

J. Kl. Nadanje. Komisija v Rimu ni našla pravega razloga, da bi vam podelila pokojnino. V kratkem boste dobili dekret. Proti dekretu boste lahko rekurirali v teku 90 dni, od dneva, ko ga prejmete.

Kako je s politiko

JUGOSLAVIJA.

Zadnjič smo nakratko javili, da je Uzunovič sestavil novo vlado brez Slovencev. To bi še ne bilo najhujše. Več nevolje je vzbudilo dejstvo, da je Uzunovič pogazil parlamentarne običaje in sestavil

mešano vlado

iz poslancev in neposlancev. Demokratski parlamentarni običaj zahteva, da se ministri izbirajo izmed poslancev in da morajo biti zbornici odgovorni za svoje delovanje. V demokratskih državah je celo vojni minister civilist, ne pa general. Uzunovič pa je poleg vojnega ministrstva generalom izročil tudi prometno (železnice); kot tretjega neposlanca je pa vzel v vlado inž. Košutiča zato, ker je zet Štefana Radiča.

Majhna zvijačica.

Ko je Uzunovič pozval k sebi na pogajanja dr. Korošca za klub slovenskih poslancev (uradno se zove «Jugoslovanski klub»), tedaj mu je Korošec predložil za ministra dr. Kulovca in dr. Gosarja. Uzunovič pa ni Korošcu povedal, kateri bi bili drugi ministri. Samo silil je, naj vsi brž tečejo prisegati. Uzunovič je dal kralju v podpis listo s Kulovcem in Gosarjem vred, ne da bi ta dva vedela poprej, s kom bosta imela čast sedeti za zeleno mizo. Ko je prišel čas prisega, so Slovenci opazili, da jih je Uzunovič hotel zvijačno poriniti skozi vrata med generale. Zmesta so Slovenci odrekli taki vladi svoje sodelovanje in niso šli k prisegi. Tako sta ostali dve ministrski mesti prazni.

«Jaz nisem Radič».

Uzunovič je bil prepričan, da bo dr. Korošec ob njegovi zvijači zatisnil oči in požrl žalitev, češ da je Slovencem taka sila priti do vladne mize, da bodo pogazili vse parlamentarne ozire in tudi svoj lastni politični ugled. Ko se to ni zgodilo, se je Uzunovič močno čudil. Korošec pa mu je odgovoril: «Jaz nisem Radič».

Vendar je bil Korošec pripravljen v novi vladi sodelovati z enim pogojem: da general Milosavljevič stopi v penzijo, postane civilist in kot tak vodi prometno ministrstvo. Uzunovič je bil s tem zadovoljen, toda vojaški in dvorni vplivi so ta način sprave preprečili. Slovenci so ostali izven vlade.

Kaj je dobro.

Dobro je za Jugoslavijo, da ima vsaj eno stranko, katera modro in preudarno vodi svojo politiko v skladu s svojim splošnim programom. Stranke, ki samo mešetarijo s programi, izjavami in preklicji, iščejo vselej in povsod zgolj umazano materialno korist vodilnih oseb in njihove žlahte, take stranke so razširile po državi strašno pohujšanje ter naredile iz politike smradno gnojišče, po katerem rijejo le najbolj zamazana praseča za nečedno hrano. To žalostno dejstvo daje mnogim nasprotnikom demokracije orožje v roke. Le-ti zahtevajo, naj se ukine sploh vsa demokracija ter vpelje absolutistična vlada po ruskem ali kakem drugem vzorcu. Ravno ti vplivi so spravili v novo Uzunovičovo vlado enega generala več. Če pojde po njihovo, bodo sčasoma vedno bolj omejevali in slednjič ukinili vse državljanske svoboščine. Da se to ni že zgodilo, ima zaslugo v veliki meri ravno Slovenska ljudska stranka; ona je znala varovati svoj ugled, vztrajati pri svojem programu in čuvati pravice demokratizma. Zato pa Jugoslovanski klub uživa v Belgradu spoštovanje kakor noben drugi.

Kaj pa radikali.

V klubu radikalne stranke sta dve struji. Večina je sedaj na strani Uzunoviča, toda močna manjšina (kakih 40 poslancev) je za politiko rajnega Pašiča. Ta manjšina je z novo vlado zelo nezadovoljna. Ministra Miletič in Simonovič sta se celo odpovedala ministromstvu. Ta dva je Uzunovič potolažil, toda celega kluba ne bo lahko ukrotiti, kajti veliko jih je, ki se zavedajo nevarnosti za demokracijo ter utednejo napraviti vladi velike težave. Sedaj ko ni več Pašiča, bo težje ohraniti edinost v radikalni stranki in ako se ta stranka razbije, se bo ves parlamentarni položaj močno izpremenil.

Vsekakor pa je ugodno znamenje, da je čut za državljanske svoboščine še močan in čvrst v Jugoslaviji. Treba je le nekoliko gnoja odkidati, pa bo politično dvorišče snažno in prijetno in politično življenje bo nanovo vzbrstelo in zacvetelo ter sadove rodilo narodu v korist in državi na ponos.

Poravnajte naročnino!

Priobnavajte Malen listu novih naročnikov!

Deseti brat pri polnočnici

Po končani devetdnevni pobožnosti v krščanski Poletovi hiši, me je povabil Francinov na čaj v ris, svinčec zlivat ter nazadnje k polnočni maši. Mraz je bil, da se mi je delalo ivje pod nosom, tako, da sem komaj čakal zaželjenega čaja. Bezgov cvet, lipova aloja, tavžentrože, za lepo barvo in okus pa — čermeljika in košček lejana. To je bila brozga, da so mi kar zobje šklepetali. Pihalo je in snežinke so letele križem, kakor čebele pri pomladanskem roju, ali vkljub temu me je peljal tovariš v ris daleč v Zagoro vrh klanca nad Strmco. Čarodejni ris je napravil z mojo potno palico, parkrat naokoli zaplesal in obroč za prislusko vanje je bil končan. Prepovedal mi je odločno črhiti kako besedo, še celo fajfo mi je ta spaka čarovniška iz ust potegnili. Kar naenkrat zaslišim neko prhanje, ki je postajalo vedno močnejše...

Kaj nam z dežele pišejo

Iz RICMANJ.

Znamenita slovesnost se je vršila v nedeljo, dne 2. januarja v naši vasi: 60 letnica mašništva ali biserna sv. maša sivolasega vpokojenega župnika, veeč. g. Josipa Sancina. Redka slavnost, ki jo učaka le malokateri duhovnik. Verke množice so hitele ta dan v Ricmanje iz vseh sosednjih župnij, iz katinarske, bazo vske, borštanske, dolinske in celo iz oddaljene predloške župnije, kjer je jubilant toliko let deloval. Obširna cerkev je bila natlačena polna vernikov, ki so pazljivo poslušali slavnostni govor preč. g. generalnega vikarja Slavca, ki je dokazoval s prepričevalno besedo, kako potreben in koristen je duhovski stan, in kake dolžnosti imajo verniki do njega. Starček-biseromašnik je daroval slovesno sv. mašo, obdan od svojih duhovnih so-bratov in spremljan po krasnem petju domačega cerkvenega zbora. Vsa slovesnost je trajala dve uri. Bali smo se, da sivolasi jubilant ne bo mogel vzdržati toliko časa; a navzlic svojim 84 letom je vstrajal bolj junaško nego kak blede novomašnik. Po sv. maši je zapel cerkveni zbor slavljencu na čast par prekrasnih pesmic v veži župnišča. Tudi pri popoln-danski slovesnosti je bilo mnogo ljudstva. Zvečer pa se je razvila v dvorani g. Svara prijetna domača zabava. Vrstili so se izbrani komadi prav dobre godbe iz Kalunkovca in prekrasne pesmi naših modernih skladateljev, ki jih je izvestno prepeval domači pevski zbor, kateremu daleč naokoli ni para. Vsa čast marljivemu pevovodji g. Švari in vstrajnim pevcem in pevkam. Jubilantu pa želimo še mnogo let.

VREMSKA DOLINA.

Splošna gospodarska kriza je našla odmeva tudi v naši dolini. Stalno in pospeševano zadolženje, zastoj, če že ne nazadovanje v stremljenju po napredku v gospodarstvu, vdajanje brezplodnim, če že ne zapravljivim zabavam, pa to krizo še pospešujejo in jo tirajo v položaj, ki zna biti usoden tako, da ni izključeno, da pademo v razmere, ki so vladale pred letom 1848., ko je bil grajski gospod — bog, njegov valpet — gospod, vse drugo pa stvar, s katero sta ta dva poljubno razpolagala. Saj je znano dejstvo, da so tedaj grajski konji vriskali pri polnih jastih ovsa, podložniki pa je-

Trepetal sem, kakor magnetna igla. Pri kazala se je neka črna žival, a jaz v vas. Pozno v noč me je tovariš poučil, da ni bil vrag temveč jazbec, ki je za črvi stikal. Pri litju svinca sem jo pa siromak skupil. Tovariš je — mogoče tudi hote — svinčec po štedilniku razlil in nekaj gramov te hladne tekočine je brizgnilo meni za boto pri čevlju. Zatuli sem kakor živinčce, skočil kvišku, sklatil sklednik ter napravil kar za cel jerbas črepinj. Seveda sem moral škodo plačati, če ne pa v keho. Pri polnočnici ni bilo ljudi po navadi, kriv je bil mraz. Pogrešal sem, kakor tudi marsikdo drugi, le pega petja. Pohvaliti pa moram mojstrsko pritrkovanje zvonov. Gorejški fantje in dekleta so pa letos izostali s svetonočno bakljado — krivdo ima zopet mraz.

Po čisto navadni polnočni maši sem se podal v borno kočjo, ki se mi je pa zdeja pustna, žalostna, prazna. Spomnil sem se, da sva danes leto prišla, zadnjikrat z rajno materjo od polnočne maše in v ušesih mi je zazvenela stara božična pesem, katero so zapeli pokojna mati sedeč na postelji za pečjo:

Nikar ne dremajte,
zvesto poslušajte,
na judovski zemlji
se čudo godi.

Srebrno čisti glas nepozabljene matere je umolknil na veke, — tam v kotu pod podobo božjega deteta v jasticah je pa umirala božična lučka.

čali pod valpetovim bičem, vpreženi v plug. Sicer se nam popolnoma enak položaj ne zdi verjeten, toda možen pa je. In ta verjetnost se tembolj približuje možnosti, čim dalje še bomo držali navad, ki so se nas oprijele v zadnjem času; če ne bomo sli vase in odgnali omo-tičnosti z naših glav, jasno pogledali okoli sebe in se uprli nadaljevanju tega, kar smo smatrali do sedaj kot edino možno in edino pravilno ter neizogibno. V to pa je poklican v prvi vrsti mlajši rod. Zato, ker je on najbolj v nevarnosti in ker bo ravno on trpel pod bremenom razmer, ki mu utegnejo, v mladostnih sanjah nepredvidene, leči na tilnik, pa se mu jih tedaj ne bo več mogoče o-prostiti, in pa ker je mladina, če je živa in se hoče zanimati, lažje sprejemljiva za dobro, kakor tudi za zlo.

Zato se mi zdi umestno v prihodnjih številkah Malega lista opozoriti na probleme, o katerih bi se splačalo misliti in kateri bi pravilno razrešeni, precej pre-drugečili gospodarski položaj v Vremski dolini.

RABELJ pri Predilu.

Rudokop je 500 m nad vasjo in gre v globino do 242 m pod vasjo. 2 dvigali vodita dol in gor, eno je na električni pogon. V globini se steka voda, ki se u-metno pod Predelom prevaja v Koritnico. Iz Loga vozi do rudnika majhna električna železnica. Leta 1450. je bil tam neki Ozbalt Rabel. Odtod so Nemci dali kraju ime Raibl. Najbolj pravilno ime imamo torej Slovenci.

SLOPE.

Globoko v srce me je ranila žalostna novica, da je na 27. dec. preminil v Gos-podu iskreni prijatelj, moder mož in dober oče Jože Godina, star 52 let. Huda in zelo nevarna bolezen (tetan) ugrabila nam ga je v 4 dnevih. Previden s sv. zakramenti je izdihnil svojo blago dušo od 9 uri 27 dec. v bolnišnici v Trstu, ka-mor si je šel iskat pomoči. Družina je dala svojega dobrega očeta pripeljati na dom, kakor je bila tudi njegova želja. Na 28. dec. vršil se je slovesni pogreb. Pokojnikovo telo v mrtvašnici je blagoslovil njegov sin duhovnik. Potem je bilo pre-nešeno v cerkev, kjer je g. župnik od-slужil peto sv. mašo, njegov sin pa isto-časno bral tiho sv. mašo. Nad grobom je g. župnik izrekel krasen in ganljiv

govor, v katerem je opisal pokojnikovo življenje kot vzornega katoličana, dru-zinskega očeta, gospodarja itd. Za njim se je poslovil od pokojnika, v imenu vseh vaščanov in sorodnikov njegov prijatelj Jože Počkaj. Na koncu je pevski cerkveni zbor zapel pod vodstvom g. učitelja Ludvika Žerjava »Blagor mu«. Dekleta iz Slop splela so krasen venec, katerega sta nosila dva moža. Pri po-grebu videli smo tudi načelnika iz Ma-terije, ter pokojnikove prijatelje iz dalj-nih krajev kot Kozine, Prešence, Padeža itd. Pokojnik je zapustil ženo in 8 otrok, ki so hudo zadeti s to izgubo; težko ga bodo pogrešali. Spoštovan je bil od vsa-kega, zato tudi ni poznal sovražnikov, se-daj pa s pravom vse žaluje za njim.

Žalostni družini naše globoko sožalje. Ti pa dobri Jože, počivaj v miru!

Žalujoči prijatelj.

Iz NABREŽINE.

Spet vam poročamo o pogrebu. Na no-vo leto je umrl v Trstu v bolnici Ivan Tramontini. Nabrežinski fantje in de-kleta so zbrali toliko denarja, da so po-krili stroške. Pripeljali so pokojnika do-mov in mu priredili prav lep, krasen po-greb. Udeležila se ga je vsa mladina in prav mnogo drugega občinstva, tako da že dolgo nismo videli takega pogreba. Za-kaj vam to poročam? Zato, ker so s tem Nabrežinski fantje pokazali, kako cenijo in spoštujejo tudi drugorodca, ki to s svojim ljubeznivim obnašanjem zasluži. Pogreba se je udeležila tudi domača god-ba. Škode samo, da je bilo tako kasno. Družini in sorodnikom naše sožalje!

ČEPOVAN.

Pot me je zanesla v Čepovansko do-lino. Hodil sem od hiše do hiše. Potožili so se čez hudo zimo, ki je prišla za Božič. Tudi to sem slišal povsod, da jim je pošta odpovedala; časopise dobivajo dva ali tri dni kasneje nego je bila na-vada dozdej; boje se, da bo sploh počasi pošta izhiral za jetiko. Potem bo spet hodila kakšna potovka v Gorico po no-vice. Zvedel sem tudi, da neoženjeni fan-tje stokajo, kaj bo zdaj, ko pride nov da-vek na take. Skrbi jih, kje se bo denar jemal. Dekleta se pa iz njih morca dela-jo, posebno take, ki so že postale tete. Tako je na Čepovanskem.

Popotnik.

ŠMARJE pri Kopru.

Pri nas je bila nedavno blagoslovlje-na nova cerkev v prisotnosti večjega šte-vila duhovščine in velike množice ljud-stva. Iz raznih krajev na Koprščini je prišlo skupaj do 2500 ljudi. Obiskalo nas je tedaj tudi nekaj fašistov iz Kopra, katerim je načeloval g. podeštat Ivan Relli-Razman. Izgredov ni bilo nikakih. Vse je poteklo v miru in redu. Zahvalo moramo izreči g. župniku A. Cerarju, ki je za to slovesnost izučil močan pev-ski zbor. Dozdej je bil za pevovodjo g. učitelj Anton Tul, ki pa je pod pritiskom pevcev moral odstopiti; vzrokov je bilo več, glavni pač ta, da je on petje zane-marjal. Sedaj se pa huđuje nad župni-kom in mu skuša na razne načine na-gajati izrabljajoč svoj položaj kot zaup-nik podeštata. Mi mu pa svetujemo, naj miruje; bo tudi zanj tako najbolje.

MISLIČE.

V nedeljo 19. decembra smo imeli pri nas svetoletno cerkvene pobožnost, drugi dan, v ponedeljek, pa skupno sv. obhaji-lo in običajni obhod okoli cerkve. Ker domačega duhovnika nimamo, sta po-božnost vodila dva sosedna duhovnika, ki jima bodi izrečena maša zahvala. U-deležba je bila precejšnja, vendar bi bi-la lahko še večja, posebno od strani mo-ških. Tudi fantom ne bi škodovalo, če bi se Boga spominjali; no, saj nekateri sto-re svojo dolžnost, a nekateri, zlasti med starejšimi, le raje neumnosti uganjajo. Tudi tisti večer so se prav ostudno vedli proti omenjeni dvojici duhovnikov. Go-spoda sta prišla v gostilno večerjat in prenočevati. V gostilni je bilo nekaj do-mačih in par tujih fantalinov. Ti pokvar-jenci so jeli nalašč peti ostudne pesmi

duhovnikom v zasmeh. Najbolj se je odlikoval nek snubač, ki prihaja iz pre-cej oddaljene vasi; ta je druge nagovo-ril in podučeval. Blagor dekletu, ki do-bi takega-le za moža! Še bolj obsodbe vredno je početje gostilničarke, ki ni i-mela poguma, da bi rekla vsaj eno base-do: fantje, molčite, tega ne maram! Še nasprotno, domača družina se je nedo-stojnemu početju zadovoljno smejala.

Fantje! boljše bi storili, če bi kateri-krat vzeli v roke dobro knjigo ali časo-pis in če bi bolj resno premislili seda-nje težke čase. Pride čas, ko vas bo za-pravljene mladosti sram.

ODVETNIK

Dr. Dioniz Godina

sočnijski tolmač slovenskega, srbo-hrvaškega in nemškega jezika

naznanja, da

je preselil

svojo pisarno v

Via M. R. Imbriani 14, I.

Telefon 40-21

A. Kunze - Trst

Via degli Artisti, 3

prodaja šopkov, vencev in bouquets lastnega izdelka po konkurenčnih cenah. Okraski za rakve, pajčolan, pogrinjala in vse druge potrebščine za pogrebe. Na željo se pošljejo ceniki.

MALI OGLASI

ČISTILNO ZA ZOBE »Ideal«, sestavljeno iz močnih snovi, izvrstno razkužuje usta, odpravi smrdljivo sapo, utrdi dlesno, ovira gnitje, kdor ga pravočasno upo-rablja, prepreči vnetje čeljusti in ga o-i-koli ne bole zobje. Vlije se 30 do 40 kap-ljic na 1/2 l vode in se izperejo usta. Če močno boli zob, se dene par kapljic sa-mega »Ideal« na vato in se položi v zob. Priporoča se posebno tistim, ki i-majo pokvarjene zobe in same škurbine. Izvrsten je za razkuženje in grgranje pri vnetju v grlu. — Za čiščenje zob je dobra rožnata in črna pasta. Ima fin okus, naredi zobe bele, ovira zobni ka-men, razkuži usta in jih prijetno osve-ži. — Priporoča se, zlasti za slabotne otroke, ki dolgo ne shodijo, za slabotne v prsih, rahitične Kalciferat, zelo okusen sirup. — Za otroke je priporočljiv prah in mazilo »Ireos«. — Odlikovani labo-ratorij LEKARNA PRI ODREŠENIKU. - Bistrica.

GLYKOL. Ker je v zadnjem času popra-ševanje po tem izdelku močno naraslo, se je odločila lekarna Castellanovich. Trst, via dei Giuliani 42 (Pri Sv. Ja-kobu, blizu slov. šole) prodajati ga v večjih steklenicah, tako da zadostuje za popolno ozdravljenje 6 steklenic. Cena steklenici je L. 8.50.

Prodaja tudi Elizirano »kino«.

SMILAJOD (Trpoški sok), izborno sred-stvo proti arteriosklerozi, revmatizmu in težkemu dihanju, kašlju in kataru, uspešno čistilno sredstvo, posebno pri-poročljivo za osebe, stare nad 50 let, se prodaja samo v lekarni Castellanovich, Trst, Via Giuliani 42 (Pri Sv. Jakobu, blizu slovenske šole).

BRIVEC Andrej Roje, Gorica, via Se-minario 2, se priporoča sl občinstvu.

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrška Gastone Dolinar, Trst - Via Ugo Polonio 5.

FERDINAND ŠKERLJ, Vrhpolje 66 p. Vi-pava (Verpogliano p. Vipacco) ima na prodaj več tisoč celjenih trt kakor: Ribola, Rizling, Zelen, Žlahtina, Kla-renca, Pinela in dr. - Zlahtneke so pr-vovrstne. Cena po dogovoru.

LAPEC, zmožen za vsako delo pri kmetiji ali pri hiši, vešč tudi klanja, išče službo. - Ivan Hribar, Trnje 68 pri St. Petru.

GOSPODARSTVO

Vzajemna zavarovalnica

goveje živine za Julijsko krajino.

G. Dragotin Starec nas je naprosil, da priobčimo sledeči članek, ki je bil tudi v drugih listih. Ker je vprašanje splošnega pomena, prinašamo rade volje to mnenje g. Starca, prepustajoč seveda njemu odgovornost za stališče, ki ga v članku zavzema.

Že mnogo se je dosedaj pisalo in govorilo o ustanovitvi splošne zavarovalnice za govejo živino. Moramo pa obžalovati, da je ostala misel neizvršena in je stvar navadno zaspala, ker ni našla pravega odmeva. Naš živinorejec mesto da bi se odzval z navdušenjem, kratkoma zavrže misel in skuša navadno pravega odmeva. Naš živinorejec, meni zavarovalnica, ko bi moral tej plačati v desetletni dobi mnogo več kot bi stala moja najlepša krava. Imam vzorno urejen hlev, ki ga lahko primerjam z grajsko dvorano in ta mi nudi jamstvo pred boleznijo. Ako bi pa tudi do tega prišlo, da bi mi katera žival zbolela, posežem po knjigi «Domači živinodravnik» ali pomagam pesti grenke soli v otrobe; drugi dan je žival popolnoma zdrava tako, da bi še jasli požrla.

Prijatelj, ne govori tako nespametno; kar se ti do danes ni še pripetilo se ti že jutri prav lahko zgodi. Tvoja knjiga ti pomore lo do gotove meje. Poznam dobrega živinorejca, kateremu sta v enem letu poginili že dve govedi kljub temu, da je imel lepo urejen hlev.

Nekateri se ponašajo, da imajo svojo vaško zavarovalnico, ki dobro plačuje odškodnine in ima še denar v blagajni. Pravijo: kaj bi se brigali za druge, naj si sami pomagajo!

Ti so kratkovidni ljudje, ki ne vedo, da bodo mogoče v zelo kratkem času potrebovali tuje pomoči. Na bližnjem Krasu imajo staro zavarovalnico, ki šteje okoli sto članov. Ta je do predpreteklega leta komaj izhajala. Lani pa je imela kakih petindvajset poginov in več drugih slučajev bolezni, pri katerih so morali zaklati živali. Pri prvih slučajih je bila zavarovalnica v stanju plačati škode, kasneje so morali vsi člani doplačevati na premijah precejšnje svote za kritje odškodnin. Ob koncu leta so pa prizadeti iskali podpore z beračenjem od hiše do hiše. Ako ta zavarovalnica še obstoji, je pač lahko ceniti njeno finančno stanje.

Dobijo se tudi posestniki, ki imajo le po eno živinčico v hlevu in je skoro od tega odvisen njihov gospodarski položaj. Celotaki radi preslišijo dober nasvet. Izgovarjajo se enostavno, da ne morejo trošiti denarja v te svrhe, ko ga nimajo niti za nujnejše potrebe.

Ako ti žival vendar pogine, kaj potem? Kdo ti da denarja, da si kupiš drugo in rešiš družino siromaštva in bede? Če si pa pripravljen odtrgati in žrtvovati od bornih dohodkov tedensko kake pol lire, to zadostuje, da plačaš letne zavarovalne obroke in si zagotoviš pomoč za slučaj nesreče.

Po svojem razumevanju, izvirajočem iz petindvajsetletne prakse v zavarovalnih poslih, mislim, da je skrajni čas za ustanovitev take zavarovalnice tudi v naši Julijski krajini. Vsi živinorejci iz Gornje Istre, Notranjske, Tržaške in Goriške do tolminskih gor, bogati in revni, naj bi se oklenili te zadrage z zaupanjem. To bi ne bila mikaka novost! Take ustanovitve obstoje po vseh državah, kjerkoli se prebivalci pečajo z živinorejo. Pri nas v Italiji imamo po večjih pokrajinah take vzajemne zavarovalnice, ki štejejo na tisoče in tisoče članov. Zavarovanci so pa grofje in siromaki. Ako bi te zavarovalnice ne bile koristne, bi jih drugi narodi gotovo ne ustanavljali.

Obračam se zato na vse one, kateri se

strinjajo z mojim mnenjem, da mi izvolijo to pismo potrditi. V skupnem delovanju bi nedvomno dosegli izpolnitev skupne želje!

Trst-Barkovlje (Trieste-Barcola).

Drago Starec.

Kako ravnati s kožami divjih živali

Za dobro kakovost kože je posebno važno, da se divjačini, čim je poginila, nemudoma odere koža, kajti že po nekaj urah začenja proces gnitja. Temu je predvsem podvrženo lisišče in posledica tega je, da se dlaka več dobro ne drži usnja ter izpada. Kako se vrši odiranje kože, je več ali manj že splošno znano. Na zadnjih nogah se koža prereže in povleče živali preko glave. Posebno pa je treba paziti, da se repna kost do skrajnega konca izloči in enako tudi nožne kosti do krempljev. Pri sušenju je posebno važno, da se prepriča vsako delanje grub; zrak mora imeti povsod neoviran dostop. Koža se suši najprej z usnjem na ven in to na zraku; izključeno je vsako hitro sušenje pri peči. Vslad premočne toplote bi se namreč stopila v koži vsebovana maščoba in zato bi usnje v poznejši predelavi razpalo. Ozki pas usnja, ki ostane po izločitvi repne kosti, je najbolje če se izpolni s kosom papirja, ravnotako šape, ako jih hočemo napeti z lesenimi klini. Kadar je koža napol suha, jo obrnemo z dlako ven. Z obrnitvijo pa se ne sme predolgo čakati, sicer postane koža presuha in se le težko da še obrniti. Kožo se suše ali na nalašč zato vrezanih deskah, ali s pomočjo posebnih napenjačev za kožo.

Po čem je lira?

Dne 5. januarja si dal ali dobil:

za 100 dinarjev — 39.— L.
za 100 š. kron — 66.— L.
za 100 fr. frankov 88.— L.
za 100 šilingov — 310.— L.
za 1 dolar — 22.— L.
za 1 funt — 108.20 L.

Stab. Tip. Silvio Spazzal - Trieste

Zobozdravnik dr. Sardoč D.

ordinira

v Trstu

via M. R. Imbriani 16, III.
(Prej via S. Giovanni)

od 9-12 in od 3-7.

Jakob Bevc

urarna in zlatarna

TRST - Campo S. Giacomo št. 5

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah.
KRONE plačuje više kot vsi drugi.
ZALOGA raznovrstnih ur in zlatenine.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. L. MERMOLJA

sprejema

v Gorici na Travniku št. 5, II.

Izšel je žepni koledar

VEDEŽ

za l. 1927

dobiva se v trgovini

J. Štoka - Trst

Via Milano 37

in v vseh trgovinah pa deželi.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. IGOR FRANKO

absolvent dunajske klinike,
ordinira odslej samo

v IL. BISTRICI

vsak dan

od 10 - 12 in od 15 - 17 h.

ETERNIT

Zaloga - TRST

sa je preselila v VIA TRENTO ŠTEV. 16. (Pri evangelijski cerkvi.) Shranite naslov!

Najvišje cene plačujem za

KOŽE

kun, zlatice, lisic
dihurjev, vider, jazbecov, mačk, veveric,
krtoč, divjih
in domačih zajcev.

D. WINDSPACH

Trst, Via Cesare Battisti št. 10 II. nadst., vrata 16

Sprejemajo se pošiljave po pošti.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. G. Laurinsich

TRST - Via delle Sette Fontane 6 - TRST

Izvršuje tečno vsako delo z zlatom in kavčukom. Slovencem z dežele poseben popust za potne stroške.

Govori se slovensko.

Delo z jamčeno.

Cene ljudske.

Odprto od 9-13 in od 15-19.

čevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1924.

z veliko premijo, diploma in zlato svedinjo

Trst via Caprin 5 pri Sv. Jakobu Trst

Zima pritiska.

Sneg in blato leži po potih. V takem času bodi glavna skrb za dobro obutev. Osnovno zdravilo za zdravo življenje se glasi: glavo hladno, noge tople!

Zato skrbite, da bo vaša družina dobro obuta.

Obrnite se na

FORCESSIN!

Raztrgan misale

v sicer snažni cerkvi je res nekaj grdega. Kaj tedaj? Popraviti in prevezati ga daj! Kje? V Katoški tiskarni v Gorici, Riva Piazzetta 18.

Cerkvena umetnost - Dober tisk

ENRICO TOFFOLETTO

TRST, Via del Pesce 4

Velika izbira slovenskih molitvenikov, nabožnih knjig, podob, svetinj in drugih nabožnih predmetov.

Cerkvena obleka in potrebščine.

KONKURENČNE CENE.

PRIMARIJ

dr. Ettore D'Osvaldo

Ravnatelj očesnega oddelka v goriški mestni bolnišnici. Izučen na očesni kliniki dunajskega vseučilišča.

Specialist za bolezni na očeh

Sprejema od 10-12 in od 3-4

Gorica, Corso G. Verdi 24.

MODERNA PARFUMERIJA

G. B. GIUMILIA - POSTOJNA

Bogata izbira dišav in dišečega mila iz prvovrstnih domačih in tujih tvornic. Toaletne potrebščine in predmeti za darila. Drobnarije in umetnije. Keramike, biseri, predmeti iz brušenega benceškega stekla.

GENE ZELO ZMERNE.

Trgovino lahko obiščete, ne da bi morali kaj kupiti.

Primarij kirurg sanatorija
Villa S. Giusto in občinske
bolnišnice v GORICI

Dr. LOJZE SUSSIG,

prej asistent na dunajski vseučilišni kliniki profesorja Hohenegga, sprejema vsak delavnik od 2-3 popoldne
Corso Verdi 21-II, telefon št. 196.